

de vigtigste personer i styringen af opdragelsen. De deltager i de fleste omsorgssituationer, de råder og disponerer over ting, børn sætter pris på, og de bestemmer som udgangspunkt over børnenes frihed. Forældre bliver særligt vigtige for børnene på grund af de følelsesmæssige bånd og de fælles erfaringer og oplevelser. Forældrenes egen adfærd er den vigtigste påvirkning, idet børn lægger mærke til, hvad forældrene gør.

Forældrene bliver derved modeller for børnene, og selv om børnene – som de bliver ældre – også i opførelse og normer påvirkes af andre som fx søskende, kammerater, andre voksne og senere lærerne i skolen, er forældrene stadigvæk helt centrale figurer i et barns eller en ungs liv i forhold til barnets eller den unges udvikling, adfærd og holdninger.

Derfor får det også stor betydning, hvis forældrene ikke kan eller vil påtage sig det ansvar, der følger med at være forældre. Nogle forældre vil gerne påtage sig ansvaret men har ikke redskaberne til det, og andre forældre mangler forståelsen for, at de har et særligt ansvar.

Arbejdsgruppen har anbefalet, at der i lov om social service udarbejdes regler om forældreplæg med henblik på at sikre, at en forældremyndighedsindehaver lever op til sit ansvar.

Regeringen er enig i, at der med forældremyndigheden følger et stort ansvar for et barns udvikling, som man kan kræve af forældre, at de varetager aktivt, og at man bør have redskaber, der kan bakke op om dette krav.

Det foreslås derfor, at der i serviceloven indføres en mulighed for, at kommunerne kan træffe konkrete afgørelser om forældreplæg.

Målgruppen for forældreplæggene er forældre, der faktisk er i stand til at påtage sig deres ansvar som forældre, men som af forskellig årsager ikke vil eller har intentioner om at gøre det. Forældre, der på grund af individuelle vanskeligheder, fx fordi de er udviklingshæmmede eller psykisk syge, vil som udgangspunkt ikke være omfattet af målgruppen, idet de netop på grund af deres særlige forhold ikke kan forventes til enhver tid at opfylde deres forældreforpligtelser.

I visse tilfælde kan der være tale om normalt begavede forældre, som er både fysisk og psykisk raske, men som ikke har de nødvendige ressourcer til at varetage opgaven som forælder fx på grund af en manglende forståelse for børneopdragelse. Et forældreplæg vil ikke være et egnet redskab over for disse forældre, idet det ikke vil kunne bidrage til løsning af problemerne i familien. Disse forældre og børn vil ofte have brug for rådgivning og vejledning omkring

forælderrollen, hvorfor de bør støttes på anden vis, fx ved, at kommunen tilbyder familien at deltage i et nærmere tilrettelagt forældreprogram. Efter forslaget er et forældreplæg et specificeret, fremadrettet krav om en eller flere konkrete opgaver og pligter, som forældremyndighedsindehaverne skal påtage sig. Et forældreplæg kræver således konkret aktiv deltagelse fra forældremyndighedsindehaverens side i forbindelse med deres barns udvikling.

Betingelserne for at meddele et forældreplæg er efter forslaget

- at kommunen vurderer, at der er risiko for, at et barns eller en ungs udvikling er i fare,
- at kommunen vurderer, at forholdene beror på, at forældremyndighedsindehaveren ikke lever op til sit ansvar, og
- at
  - barnet eller den unge har ulovligt skolefravær, eller undervisningspligten i øvrigt ikke opfyldes,
  - barnet eller den unge har begået kriminalitet af et vist omfang eller en vis grovhed,
  - barnet eller den unge har alvorlige adfærds- eller tilpasningsproblemer, eller
  - forældremyndighedsindehaveren nægter at samarbejde med kommunen om løsningen af barnets eller den unges problemer.

Et barns eller en ungs udvikling vil være i fare, såfremt det må antages, at barnet eller den unge har sociale problemer og vanskeligheder af en sådan karakter, at barnet eller den unge som følge af individuelle vanskeligheder ikke udvikler sig på lige fod med andre jævnaldrende, bl.a. for så vidt angår personlig udfoldelse og opnåelse af gode sociale relationer.

Lovforslaget skal som udgangspunkt ses i sammenhæng med de foranstaltninger, der allerede i dag er mulige i medfør af lov om social service. De foranstaltninger, som kommunen kan vælge at iværksætte, omfatter dels tilbud om forskellige former for hjælp og støtte i hjemmet og nærmiljøet, dels tilbud om anbringelse af barnet uden for hjemmet med eller uden samtykke. En anbringelse uden for hjemmet uden samtykke fra forældremyndighedsindehaverens side vil alene komme på tale i de situationer, hvor der er en åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af fx utilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet eller den unge, vold eller andre alvorlige overgreb.

Et plæg kan fx bestå i, at et forældrepar skal deltage i møder med skolen om barnets skolegang i en på forhånd fastlagt periode, der højst kan være 12 måneder. Kommunen kan dog beslutte, at plægget skal forlænges med 6 måneder af gangen, hvis betingelser-